

Tájékoztató a jövedéki termékek meghatározásáról III. rész

A jövedéki termékekről, a jövedéki adó fizetési kötelezettségről, a jövedéki termékekkel folytatott tevékenységekről, valamint az ezekkel kapcsolatos jövedéki adójogi szabályokról Kalácska Csaba, a vám és a jövedéki eljárások, a közúti veszélyes áruszállítás, a környezetvédelmi termékdíj és az EPR kamara által felkért szakértője adott rövid összefoglalót

A következő tájékoztatókban a jövedéki termékek részletes meghatározásáról szolgáltatunk információkat. Ebben a tájékoztatóban az általános tudnivalók, illetve az energiatermékek kerülnek ismertetésre.

Általános tudnivalók

A jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény (Jöt.) alapvetően a jövedéki termékekre vonatkozik. A jövedéki termékek többsége mindenki számára ismert. Köztudott például, hogy az üzemanyag célú benzin, a cigaretta, az alkoholos ital jövedéki termékek. Ez a tájékoztató segít abban, hogy a kevésbé ismert termékekről is el tudjuk dönteni, hogy azok a jövedéki szabályozás alá tartoznak-e vagy sem.

A Jöt. előírása alapján a jövedéki termékek a következők: az energiatermék, a sör, a csendes és habzóbor, az egyéb csendes és habzó erjesztett ital, a köztes alkoholtermék, az alkoholtermék és a dohánygyártmány. A tájékoztatóban ezen termékkörökről részletes ismertetés olvasható.

A Jöt. értelmező rendelkezéseiben meghatározták a fenti termékköröket, illetve egyes konkrét jövedéki termékeket (például: benzin, E85, stb.) is. Az értelmező rendelkezések első bekezdése az általános érvényű fogalmakat tartalmazza, második az energiatermékekre, harmadik az alkoholt tartalmazó árukra, negyedik a dohánygyártmányokra vonatkozik. Az egyes fejezetekben a definíciókat ABC-sorrendben tüntették fel.

A jövedéki termékek köre az Európai Unióban azonos. Léteznek ugyanakkor olyan jövedéki termékek, melyekre – Uniós szabály szerint – a tagállamok eltérő szabályokat alkothatnak (például egy jövedéki termék felhasználása egyik tagállamban engedélyhez kötött, a másikban nem). Az ebből fakadó problémákat a NAV természetesen kezeli.

A jövedéki termékek meghatározása – a dohánygyártmányok kivételével – a termékek KN kódjai alapján történik. A KN-kód a Kombinált Nómenklatúrában meghatározott áruazonosító szám. A jövedéki szabályozásban a KN-kódok kizárólag nyolc számjegyes bontásban jelennek meg. Ennek oka, hogy a teljes körű elektronizációhoz, illetve a különböző rendszerek kommunikációjához alapvető fontosságú az azonos karakterszám (pl. elektronikus nyilvántartásban, adatküldésben, engedélyben, stb.). Egy adott KN-kód intervallum annak kezdő és végső KN-kódjai közötti valamennyi 8 számjegyű KN-kódra vonatkozik.

Energiatermék

Az energiatermékek legismertebb tagjai (a teljesség igénye nélkül):

- üzemanyag célú benzin

- benzin és alkohol keveréke (például: E85, E10, E5)
- gázolaj
- biodízel (FAMAE)
- földgáz
- LPG (ideértve az autógázt, a palackos PB-gázt, illetve a targoncagázt is)
- villamos energia
- fűtőolaj
- kenőolaj
- repülőgép-üzemanyag
- szén

A konkrétan nevesített energiatermékeken kívül energiaterméknek minősül minden, üzemanyag, vagy tüzelési-fűtési célra kínált, értékesített vagy felhasznált termék.

Az energiatermékeken belül egy szűkebb halmazt képez az ellenőrzött energiatermékek köre. A „hagyományosan” ellenőrzött termékek az üzemanyagok, illetve tüzelő-fűtőanyag célú ásványi és növényi olajok. Ezek előállítása, behozatala engedélyköteles, továbbá adófizetési kötelezettség is terheli őket.

Az energiatermékeken belül két másik nagy csoportot alkot az egyéb ellenőrzött ásványolaj termék kategória és a megfigyelt termékek köre. Ezek jellemzően nem üzemanyag- vagy tüzelési-fűtési célú termékek, hanem általában az ipar egyéb területein (pl. festékipar, vegyipar, stb.) alkalmazzák őket. Elsődlegesen a felhasználói engedélyes és a nyilvántartásba vett felhasználói tevékenység tekintetében bírnak jelentőséggel, ahol felhasználásukhoz alapvetően nem kötődik adófizetési kötelezettség.

Külön említést érdemel még a kenőolaj kategória, mely csoportba tartozó termékek esetén döntően azok előállítását, szállítását és forgalmazását érintik a jövedéki előírások.

Végül ki kell térnünk még az egykor energiaadó-köteles termékekre, úgymint földgáz, villamos energia, szén. Jelen szabályozás szerint ezek is jövedéki termékeknek minősülnek, a Jöt.-ben speciális szabályok vonatkoznak rájuk.

Kalácska Csaba